

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Osnovna škola Bartola Kašića
Vinkovci
Erasmus+ projekt 2020-2022
S.O.F.T. – Start our future today

RADIONICA Asertivnost (aktivno slušanje)

Učiteljica: Gordana Maršić

Učenici: 7. 8. razred

Motivi: ono što je rečeno nije ono što se čulo, aktivno slušanje

Cilj: uočiti važnost aktivnog slušanja, temeljne zakonitosti komunikacije i shvatiti kako ono što je izrečeno nije ono što se čuje. Vidjeti kako nenamjerno dolazi do šumova u komunikaciji.

Tijek:

donošenje pravila radionice	5 min
uvodna aktivnost (Panto Pletikosa)	7min
središnji dio – izlaganje (komunikacija)	2 min
- rad u grupi	3 min
- izlaganje (neslušanje, aktivno slušanje, tehnike aktivnog slušanja)	10 min 25min
- rasprava	5 min
- pravila aktivnog slušanja	6min
završna igra – crtanje u paru	5min
evaluacija	2 min

1. pravila radionice (5min)

Voditelj i sudionici donose pravila radionice koje će poštivati na svakoj sljedećoj, ali i u životu. Ukoliko nitko ne spomene, voditelj izražava želju za poštivanjem načela tolerancije, slobode, ravnopravnosti i diskrecije.

2. priča Panto Pletikosa (7min)

- Nekoliko osoba izađe iz prostorije. Ostalima se ispriča priča. Jedna od osoba u prostoriji prepričava priču osobi koju pozovemo unutra, ona sljedećeoj i tako do kraja. Na kraju se opet ispriča originalna priča.

-razgovor sa sudionicima kakve su greške nastale u prepričavanju priče, koji su se detalji zapamtili, što misle zašto se to dogodilo; kako nastaju tračevi, povezati to s iskustvom grupe o tračevima i ogovaranju.

Najava teme *Komunikacija*.

U čekaonici Doma zdravlja u Copocabani sjedi osamnaestero ljudi. Na vratima sobe ispred koje sjedi najviše ljudi piše "dr. Panto Pletikosa, psihijatar, medicinska sestra Pavica Marić". U čekaonici sjedi general u civilu, čovjek u crnim cipelama, bijela žena s malim trogodišnjim crnčićem, žena s uvijačima u glavi, nekoliko djevojaka i mladića te čovjek sa velikim nosom. Odjednom se hodnikom začuje oštar zvuk ubrzanih koraka i u čekaonicu ulazi zgodna četrdesetogodišnjakinja, a za njom kaska debeljuškast, ali namršten čovjek. Žena šmrca. Ulaze u ordinaciju bez kucanja. Izvana se čuje zvuk automobila i šum vjetra. Jesen je. General u civilu upravo je glasno zakašljao kad se jednom od mladića u čekaonici učinilo da čuje pucanj. Crvenokosa četrdesetogodišnjakinja bijesno izlazi iz ordinacije. Za njom trči Pletikosa držeći se za glavu. Mali crnčić je zaplakao.

2. središnje aktivnosti 25min

KOMUNIKACIJA

Voditelj zajedno sa sudionicima definira pojam *komunikacija*. Sudionici navode vještine ključne za uspješnu komunikaciju. Voditelj prikazuje 5 vještina i najavljuje temu radionice *Aktivno slušanje*.

RAD U GRUPI

- Sudionici sjede u trojkama. Jedna osoba u grupi govori, druga sluša, a treća promatra. Osobe koje govore i koje slušaju dobivaju kartice sa zadatkom. Nitko osim osobe kojoj je dana kartica ne smije pročitati tekst s kartice. Za razgovor grupe imaju 1min. Nakon 1 min voditelj proziva promatrače da prepričaju razgovor – koja je tema razgovora bila, što je osoba koja je slušala radila, kako se osjećala, po čemu je to zaključio. Nakon što je nekoliko promatrača prepričalo voditelj daje uputu neka svi u grupi podijele svoje kartice s ostalima. Slijedi rasprava jesu li slušači uspjeli izvršiti svoj zadatak.

VRSTE NESLUŠANJA

Voditelj najavljuje 7 vrsta neslušanja. Za svaku ponudi naziv, a sudionici daju objašnjenja i povezuju sa svojim zadacima. Voditelj za svaku vrstu neslušanja traži i/ili daje primjer.

OTIMANJE RIJEČI – slušatelj sluša tek toliko kako bi ugrabio priliku za vlastiti govor bilo da je nastavljanje rečenice govornika ili preuzimanje cijele teme
Da, da i meni se to dogodilo. Jednom sam tako...

OBRAMBENO ILI DEFENZIVNO SLUŠANJE – slušatelj je osjetljiv i ima općeniti stav da ga se napada pa i neutralne i dobronamjerne izjave shvaća kao napad na sebe *Što ti misliš? Da ja nemam prijatelja?*

SLUŠANJE U ZASJEDI – slušanje radi napada na sugovornika. Slušatelj ne obraća pažnju na glavnu misao i cijeli kontekst već samo pazi na propust ili nejasnoću u onome što govornik iznosi kako bi ga mogao napasti *E samo sam čekao da to spomeneš.*

PSEUDOSLUŠANJE – slušatelj se doima kao da sluša, ali je mislima daleko *Da, da. Slušam ja tebe. – govori muž ženi dok gleda nogomet*

JEDNOSLOJNO SLUŠANJE – slušatelj prima samo jedan dio poruke (npr. verbalni), a drugi (npr. neverbalni) potpuno zanemaruje *Dobro sam. – odgovara djevojka plačući*

SELEKTIVNO SLUŠANJE – slušatelj sluša samo ono što ga zanima, a oglašuje na ostalo *Da, da, da. Pusti sad kako ti je bilo na putovanju, reci mi koliko ti je trebalo do tamo?*

SELEKTIVNO ODBACIVANJE – slušatelj prati sve što se događa, ali „ne čuje“ dijelove koje ne želi čuti *Čula sam da si dobio tri petice, ali ne želim o tome. Rekao si da si dobio jedan? Iz čega?*

Sudionici zaključuju koji su razlozi neslušanja i na koji način se postaviti ili postupiti kada prepoznaju neki od oblika neslušanja. Zaključujemo da je u svakom obliku komunikacije od neizrecive važnosti govoriti jasno i sažeto.

AKTIVNO SLUŠANJE – tehnike aktivnog slušanja

Voditelj potiče sudionike da definiraju pojam *aktivno slušanje*. Nakon toga voditelj iznosi tehnike aktivnog slušanja. Sudionici za svaku tehniku daju primjer.

POSTAVLJANJE OTVORENIH PITANJA – Kada? Tko? Gdje? Koliko? Kako? Što?; izbjegavati Zašto? jer zvuči agresivno i napadački

OHRABRIVANJE – ohrabriti osobu da iznese vlastito mišljenje *Možeš li mi reći više o tome?*

EMPATIZIRANJE – dati do znanja osobi da ju razumijemo *Vidim da ti je ova situacija bila vrlo zahtjeva. Sretan sam zbog tebe.*

ZRCALJENJE - pokazati razumijevanje za osjećaje sugovornika, pomoći mu da procjeni

vlastite osjećaje *Izgledaš umorno. Doimaš se ljutim.*

SAŽIMANJE – grupirati važne činjenice i ideje skupa *Ovo su glavne ideje koje si naveo.*

PREOBLIKOVANJE – potvrđuje sadržaj poruke tako da se uočavaju potrebe, osjećaji i vrednote skrivene u poruci i izraziti ih pozitivno i nedvosmisleno – voditelj sudionicima daje primjere, a sudionici nastoje preoblikovati

Vraćamo se zaključku da je u svakom obliku komunikacije od neizrecive važnosti govoriti jasno i sažeto.

RASPRAVA

Voditelj počinje raspravu pitanjem *U kojoj mjeri ovo primjenjujete u svom životu? (u školi, kod kuće, s prijateljima; kada, s kim i gdje najčešće? ako uopće da)*

PRAVILA AKTIVNOG SLUŠANJA

Sudionici donose pravila i preduvjete za aktivno slušanje. Ispisuju ih na zajednički plakat ili ih voditelj upisuje na slikokazu.

Voditelj potiče sudionike na razmišljanje zbog čega je potrebno primjenjivati tehnike aktivnog slušanja.

4. crtanje u paru (5min)

Sudionici se podijele u parove i sjede okrenuti leđima jedno drugom. Jedan par dobije crtež koji mora opisati svom paru (koji ne smije vidjeti crtež) kako bi ga što vjernije nacrtao na svom praznom papiru. Ne smiju se gledati crteži - niti jedan par i crtači ne smiju postavljati pitanja već samo slušaju upute od svoga para koji ima original crtež. Podsjećamo se na svrhovit i sažet govor – jasne upute. Nakon što je crtač dobio sve upute od govornika, pokažu svatko svoju sliku jedno drugom - crtači što su nacrtali, govornici koju sliku su opisivali. Proglašavamo najuspješniju suradnju

5. evaluacija

Voditelj daje uputu sudionicima da stave oznaku X ispod osjećajnika koji prikazuje kako su se osjećali tijekom radionice. Zahvaljuje im na sudjelovanju i aktivnom slušanju.

Literatura:

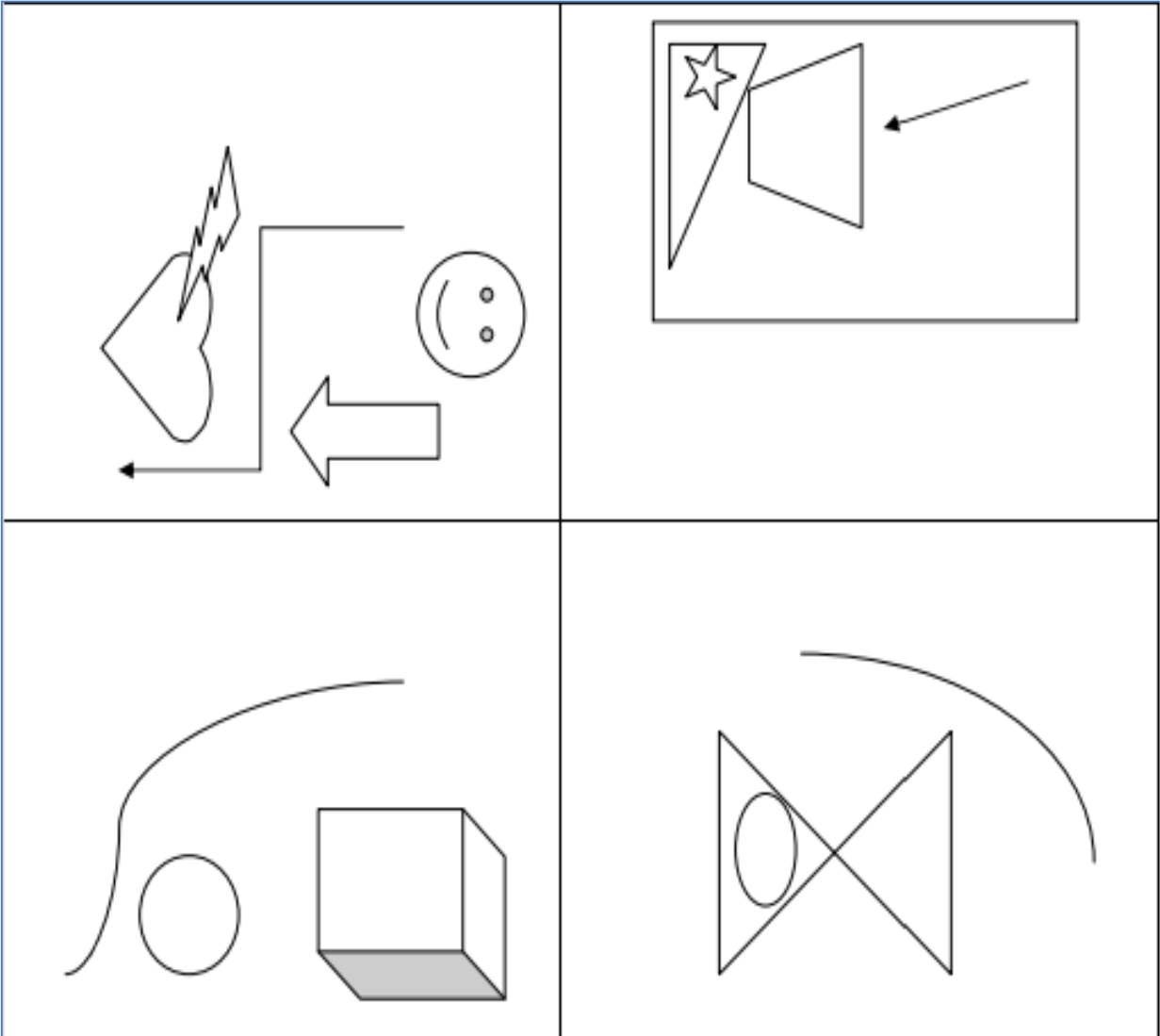
1. Bognar, L. (1999). Metodika odgoja. Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku. Osijek.
2. Bognar, L., Ništ, M., Tonković, Lj. (2004). Miroljupci. Edukacijska kuća – Centar za mir, nenasilje i ljudska prava. Osijek.
3. Brdar, I. (1993). Što je socijalna kompetencija?. Godišnjak Zavoda za psihologiju, Rijeka, str. 13-19.
4. Kolesarić, J. Matošina Borbaš, S., Prister Švarc, V. (2014). EduKa, priručnik za mlade o toleranciji i nenasilju. S.O.S. Virovitica.
5. Marušić, S., Pavletić, Z., Ptiček, R. Razvoj komunikacijskih vještina. Preuzeto 10. ožujka 2017.

[http://www.azoo.hr/images/AZOO/Ravnatelji/RM/RAZVOJ_KOMUNIKACIJSKIH_VJESTINA - PRIRUCNIK TEORIJSKI MODUL.pdf](http://www.azoo.hr/images/AZOO/Ravnatelji/RM/RAZVOJ_KOMUNIKACIJSKIH_VJESTINA_-_PRIRUCNIK_TEORIJSKI_MODUL.pdf)

Group work, cards

<p>PERSON WHO LISTENS</p> <p>Listen just as much to grab a chance for your own speech – continuing sentences or taking over whole subject.</p>	<p>PERSON WHO TALKS</p> <p>Talk about your favorite movie – who are main actors, what time and which place the story takes place, and why is that your favourite movie.</p>
<p>PERSON WHO LISTENS</p> <p>Act defensive – as if person who talks attacks you all the time, every statement take as an attack on you.</p>	<p>PERSON WHO TALKS</p> <p>Talk about your plans for spring breaks – where are you going to be, with who, what are you going to do, which are you favourite activities and why.</p>
<p>PERSON WHO LISTENS</p> <p>Don't pay attention on main idea. Watch for mistake or uncertainties so that you could „attack“ him/her.</p>	<p>PERSON WHO TALKS</p> <p>Talk about last movie that you watched or the book you've read – who is the writer/director, main characters, time and place, reason why you liked it or didn't like it.</p>
<p>PERSON WHO LISTENS</p> <p>Pretend like you're not listening. Think about all the chores you need to do after school – what are you going to do when you get home? Do you have sport activity after, or do you need to help your parents?</p>	<p>PERSON WHO TALKS</p> <p>Talk about school – your favourite subject. Why is it so? How do you manage afterschool time? Which subject takes the most of your time, and which the least? In your opinion, why is that so?</p>
<p>PERSON WHO LISTENS</p> <p>Listen carefully every word that your partner is saying. Ask some relevant questions (how? when? where? who? avoid why?). Try to remember as much as possible information.</p>	<p>PERSON WHO TALKS</p> <p>Talk about you friends – who are they and why do you consider them your friends?</p>

Picture cards, drawing in pairs

EVALUATION

